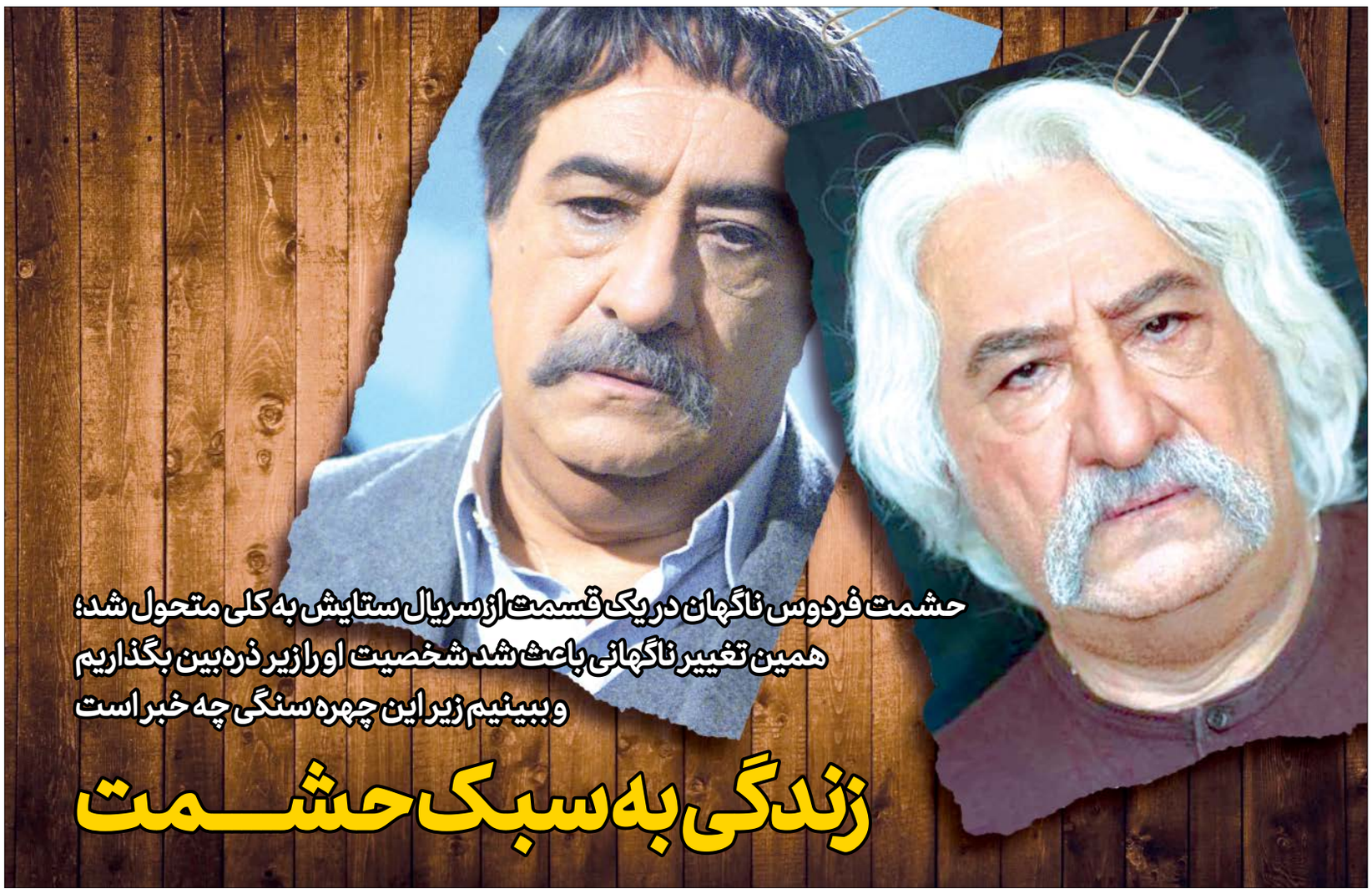

حشمت فردوس ناگهان در یک قسمت از سریال ستایش به کلی متحول شد؛ همین تغییر ناگهانی باعث شد شخصیت او را زیر ذره‌بین بگذاریم و ببینیم زیر این چهره سنگی چه خبر است

زندگی به سبک حشمت

سارا صالحی
رسانه

بی‌شک پررنگ‌ترین نقش مجموعه سه‌گانه «ستایش»، حشمت فردوس با نقش‌آفرینی دیدنی داریوش ارجمند است. پدری متمول، باهیبت و با افکار پدرسالارانه که برای حفظ کیان خانه و خانواده همه کار می‌کند. درست است که سبک فکر و کار و زندگی فردوس، گاه افراطی و گاهی هم رویایی به نظر می‌رسد، اما شخصیت وی دو روی سکه شخصیت همه آدم‌های جامعه را نشان می‌دهد. هم بدی‌های برخی از ما را به خود ما نشان می‌دهد که شایسته فرهنگ ما نیست و هم خوبی‌هایی را که کمرنگ و شاید فراموش شده و باید دوباره احیا شود به ما یادآوری می‌کند.

در روزگاری که به نظر می‌رسد چه در سطح روابط خانوادگی و چه در سطوح اجتماعی و روابط شغلی، ارزش‌ها و هنجارهایی چون صداقت و پاکدستی، کسب رزق حلال، توجه به کانون خانواده، آن اعتبار پیشین را ندارد، شخصیت‌پردازی و ارائه تصویر قابل باوری از حشمت فردوس‌ها می‌تواند قدر و منزلت چنین ارزش‌هایی را دوباره به مخاطبان یادآور شود و مضرات غفلت از آنها را هم گوشزد سازد.

شخصیت خلقی و رفتاری حشمت فردوس تا حد زیادی به بیننده نشان می‌دهد از ماست بر ماست؛ اگر رشد و ترقی در زندگی داریم، خودمان با افکار و اعمال خودمان موجبات آن را فراهم می‌آوریم و اگر کم و کاستی هم هست، خودمان یک به یک آجرهای زیر پای خودمان را می‌کشیم و زمینه از هم پاشیدگی زندگی‌مان را فراهم می‌کنیم. این همه و دیگر ابعاد شخصیتی این نقش جذاب در مجموعه ستایش ۳ را مورد بررسی قرار داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

ادامه در صفحه ۶

ابوالفضل جلیلی در گفت‌وگو با ما از دنیای پرفراز و نشیب مستندسازی گفت

شبکه قابل احترامی به نام مستند

نداحسنی
رسانه

ابوالفضل جلیلی، جزو کارگردانان و نویسندگانی است که در بیشتر کارهایش با نگاه مستندگونه به مسائل و مشکلات مردم به‌ویژه مسائل مربوط به نوجوانان، زیاد پرداخته است. جلیلی از سال ۱۳۵۹ با ساختنِ فیلم مستند کارش را در تلویزیون شروع کرد. اکران نشدن خیلی از فیلم‌هایش به دلایل مختلف از جمله نگاه سلیقه‌ای مدیران وقت باعث شد او برای ساختن فیلم‌های بعدی‌اش با مشکل مواجه شود.

با همه اینها شیوه پرداخت به موضوعات مستند، توسط او باعث شد تا به سراغش برویم و به بهانه جشنواره مستندهای تلویزیونی گفت‌وگویی داشته باشیم.

او درباره برگزاری این جشنواره بیان کرد: به نظر من پخش مستندهای منتخب از تلویزیون بسیار خوب و پسندیده است؛ چراکه مستند همیشه مظلوم بوده و در عین حال مثمرثمرتر است. درصد بیشتری از مردم با فیلم‌های مستند احساس نزدیکی می‌کنند تا فیلم‌های داستانی و مانند آن. مستندها زاییده جریان‌های موجود در جامعه هستند؛ مثلا وقتی ما از کارخانه‌ای مستند می‌سازیم، عملکرد و اتفاقات موجود در آن کارخانه را که در جریان است و واقعیت دارد به تصویر می‌کشیم. یا وقتی فرهنگ عاشورا را مستندوار به بیننده نمایش می‌دهیم ذهنیت و جریانی را که در ادوار مختلف وجود داشته به تصویر کشیده‌ایم که همین مساله تاثیرپذیری مخاطب را در قیاس با فیلم‌های داستانی، بیشتر می‌کند.

در داستان‌ها، فیلم‌های داستانی یا سینمایی برخلاف مستند، چون زاییده ذهن یک نفر است و ذهنیت فرد در بیان آن دخیل بوده، در نتیجه اثرگذاری آن به مراتب کمتر از مستند است.

حقایق باید گفته شوند

برنده اوسلای طلایی و نامزد شیر طلایی جشنواره فیلم ونیز وجود شبکه‌ای در سیما را که به پخش مستند اختصاص دارد، مثبت دانست و افزود: اگر از اوایل انقلاب، شبکه مستندی بود و مستندهای آن دوران را بدون ممیزی- نه به لحاظ ساختار شکنی دینی و زیر پاگذاشتن خط قرمزهایی چون حجاب و مانند آن بلکه از لحاظ عقیده و ایدئولوژی- پخش می‌کرد؛ می‌توانست بسیار تاثیرگذار باشد و اهداف، خط مشی و بطن اصلی انقلاب را به مردم ایران و جهان نشان دهد که به مراتب موثرتر از دیگر شبکه‌های موجود در آن زمان بود.

وی ادامه داد: به عقیده من در نگاه دینی و اسلامی ممیزی وجود ندارد، حقایق باید گفته شوند. همه نهادها و سازمان‌ها در کنار مردم باید تعامل، تبادل نظر و صفا کنند؛ اگر از بدو انقلاب برخی ممیزی انجام نمی‌شد و مثلا دزدی‌های موردی در آن زمان علنی می‌شد، الان این همه دزدی و دزدهای بین‌المللی وجود نداشت. با این حال برخلاف آن دوران متاسفانه امروزه آن قدر اخبار و مستندات دزدی و اختلاس زیاد شده که کم‌کم مردم اعتماد خود را به سوپاپ اطمینان‌ها از دست داده و به تلویزیون و سیاستی که وجود دارد هم کم‌اعتماد شده‌اند.

عملکرد عادلانه شبکه مستند

کارگردان «دت یعنی دختر» اضافه کرد: خوشبختانه در این کشور یک رسانه ملی به نام تلویزیون داریم که شبکه‌ای به نام مستند به دور از هر سیاست زدگی، این مستندها را برای عامه مردم پخش می‌کند. شبکه مستند برای من قابل احترام است؛ آقای ناصری از جمله مدیرانی هستند که به دلیل دیدگاه خاصی که به مستند دارند از من خواستند مستندم را با پس انداز شخصی ایشان بسازم و به نمایش در بیاورم که این نگرش برای من بسیار ارزشمند است.

جلیلی با اشاره به ساخت مستندی در شبکه مستند و در زمان مدیریت دکتر پورحسین، یادآور شد: آن زمان با مبلغ هفت میلیون تومان پیش تولید یک پروژه مستند را آغاز کردم که با تغییر مدیریتی، کار متوقف شد و پس از آن به دلیل اختصاص ندادن بودجه توسط سازمان، اعلام شد من ۱۸ میلیون تومان به سازمان بدهکارم! این مثال را زدم تا بگویم حمایت من از شبکه مستند، دلایل مالی ندارد و برای شخص من هم مشکلاتی به وجود آمده است.

او که معمولا فیلم‌هایش توقیف شده و اجازه نمایش نیافته است، اذعان کرد: من در زمان‌هایی حتی برای امرار معاش، مستند ساخته‌ام. به اعتقاد من ریشه مستند در حقیقت است و صادق است؛ پس هرچه مخاطب عام آن بیشتر باشد بهتر و تاثیرگذارتر است. گاه به دلیل رسالتی که مستند برای عموم مردم جامعه دارد، خاص بودن مخاطبش را طلب نمی‌کند بلکه طیف وسیع مخاطبان، هدف آن است.

باید بیشتر کار کنیم

جلیلی که فیلمسازی را از دهه ۵۰ آغاز کرده، گفت: خوشبختانه در زمان انقلاب، جنگ و بعد از آن از نظر محتوایی و حتی کیفی مستندهای قابل قبولی ساخته شده و ما در زمینه تولید مستند تا به امروز آمار بالایی داریم. اما با توجه به این‌که ما در مستند به دنبال حقیقت و بیان آن هستیم باید بیشتر از این کار می‌کردیم که این اتفاق در مقایسه با فیلم‌های داستانی و سینمایی کمرنگ بوده است.

او که این روزها مراحل پایانی تصویربرداری یک فیلم سینمایی برای گروه سنی کودک و نوجوان را سپری می‌کند، در رابطه با مشکلات مستندسازان، ادامه داد: ظرف مستندساز با فیلمساز داستانی و سینمایی متفاوت است. مستندساز باید مطالعه و پژوهش کند که این تحقیقات زمانبر است و طی آن باید بتواند امرار معاش کند. خوشبختانه مستندسازان فعلی ما دانش و هنر را دارند و البته باید به لحاظ مالی، حمایت شوند تا بتوانند علم و هنرشان را به تکنیک مشرف سازند و خروجی قابل قبولی ارائه دهند.

یک مستند تازه

این هنرمند که تصمیم دارد به‌زودی ساخت یک مستند را کلید بزند، بیان کرد: شعار من در اوایل انقلاب، دور نگاه داشتن کودکان از استرس بود، بعدها در زمان جنگ می‌گفتم صحنه‌های جنگ را به کودکان نشان ندهیم، چراکه این تصاویر تاثیرات منفی در کودکان به‌جا می‌گذارد. آن زمان به من می‌گفتند که تو انقلابی نیستی.

وی که معمولا به برقراری رابطه عمیق با نابازیگران، به‌خصوص کودکان و نوجوانان معتقد است تا بتواند استعدادهای نهفته آنها را در موقع فیلمبرداری کشف کند، در آخر یادآور شد: الان وقتی به مدارس راهنمایی می‌رویم، می‌بینیم پسر ۱۴ ساله، دخانیات و مواد مخدر مصرف می‌کند و این برای من آزاردهنده است؛ اینها نتایج استرس‌ها و دیدن صحنه‌های خشونت‌بار در جامعه است؛ من درصدد هستم مستندی راجع به این موضوع بسازم تا توجه خانواده‌ها و نهادهای مربوط را به این مساله مهم جلب کنم. جشنواره مستند سیما از ۱۵ تیر با پخش مستندهای پذیرفته شده در بخش مسابقه کار خود را در شبکه مستند آغاز کرد و پخش این آثار تا اواخر شهریور ادامه داشت. مراسم اختتامیه جشنواره هم به‌زودی در مهرماه برگزار می‌شود.

صندلی داغ

یادداشت:
بهمن گودرزی
کارگردان

تفاهم فعالان تلویزیون

الان اگر نگاهی به صنف‌های مختلف بیندازیم، متوجه می‌شویم که تقریبا بدنه صنوف به لحاظ درآمد وضعیتی تقریبا مشخص و قابل برنامه‌ریزی دارند. از معلمان تا پرستاران و فعالان بانکی همه و همه یک درآمد مشخص دارند که کمک می‌کند به برنامه‌ریزی‌شان برای زندگی.

درباره درآمد فعالان تولیدات تلویزیونی ولی چیزی مشخص نیست و در چند سال اخیر فضا مبهم‌تر شده است. در گذشته باز با یک نوسان ثابت می‌شد حد و حدودی را برای دستمزد فعالان درنظر گرفت ولی اخیرا نه. یک علت اصلی این است که بریز و بپاش و پول‌های درشت و بی حساب و کتاب در برخی پروژه‌ها رد و بدل شده و اسباب بالا رفتن توقعات فعالان این پروژه‌ها را موجب شده است و در مجموع هم هزینه متوسط تولید را بالا برده است. وقتی کارگردانی یا بازیگری چند برابر دستمزد واقعی خود را از چنین پروژه‌هایی می‌گیرد دیگر حاضر نیست با دستمزدهای قبلی کار کند و همین می‌شود که یک سری پروژه‌ها به دلیل پیدا نکردن بازیگر اصلا به تولید نمی‌رسد. یک راه‌حل این مشکل آن است که فعالان تلویزیون و بعدتر سایر هنرهای نمایشی به یک تفاهم‌نامه میان خودشان برسند که برای جلوگیری از سوداگری‌های این چنینی سقف و کف دستمزدها را مشخص کنند و اجازه ندهند شخص یا گروهی خاص این ارقام را به طور غیرواقعی افزایش دهند. نباید این طور باشد که یک تهیه‌کننده تلویزیون وقتی سرمایه‌ای هنگفت به سمتش می‌آید برای آن که گرفتار نظارت‌های تلویزیونی نشود سرمایه را به سمت شبکه خانگی برده و با بریز و بپاش هنگفت، سریالی معمولی تولید کند که از ترکیب بازیگران تا خط روایی کاملا تلویزیونی است. باید فعالان تلویزیون دریابند پر کردن جیب در یک پروژه خاص ممکن است اثرات سوئی بر پیکره نظام تولید داشته باشد و به بیکاری ده‌ها نفر از همکاران منجر شود. اگر همگان به درک این اثرات واقف شوند در آن صورت یقینا به نظم و ترتیبی مشخص در سطح درآمدی فعالان تلویزیون خواهیم رسید.

برنامه‌های معارفی را کوتاه پخش کنید

حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی با حضور در شبکه جهانی جام‌جم بر ضرورت شناسایی دقیق نیازهای معارفی و برنامه‌سازی هوشمندانه برای هموطنان خارج کشور تاکید و نکاتی را بیان کرد. به گزارش روابط‌عمومی معاونت سیما، قرائتی گفت: باید اولا برنامه‌های معارفی را به صورت کوتاه و مختصر تهیه و پخش کنید، ثانیا زیبایی‌های دین را در آنها به نمایش بگذارید، ثالثا برنامه‌های معارفی را به صورت شاد و جذاب ارائه دهید و رابعا در برنامه‌ها فقط از خودمان تعریف نکنیم، بلکه به عیب‌ها و اشتباه‌های خودمان هم اقرار کنیم تا مردم به ما اعتماد کنند.

ببینید و بشنوید

شبکه یک

۶	صبح بخیر ایران
۱۱/۱۰	آفتاب شرقی: این برنامه با هدف تبیین دین اسلام و تطبیق آن با زندگی اجتماعی هر روز به‌جز جمعه‌ها پخش می‌شود.
۱۷/۳۰	فرمول یک
۱۹/۴۰	پایش
۲۲/۱۰	سریال ترور خاموش
۲۳/۱۰	خیابان شهدا

شبکه دو

۱۰/۱۵	زنده‌باد زندگی
۱۴/۴۰	یک فنجان سلامت
۱۸/۴۵	هزار راه نرفته
۱۹/۴۵	مدافعان شهر
۲۱	مغناطیس
۲۱/۳۵	سریال مرضیه

شبکه سه

۷	سلام صبح بخیر
۱۱/۱۰	طبیب
۱۵/۳۰	خرمشهر تا قدس
۲۰	بدون توقف
۲۰/۴۵	سریال ستایش
۲۲/۳۰	استوا

شبکه چهار

۶/۳۰	چهارسوی علم
۱۶	گزینه۴
۱۹	سخنرانی
۲۳	شب‌های هنر

شبکه پویا

۸/۱۵	میمونک و فیلی میمونک: یک میمون بامزه و شجاع و یک فیل بزرگ و مهربان باهم دوستانی صمیمی هستند. فیلی، بسیار خوش‌قول و دلسوز است. او همیشه، همه‌جا و در هر شرایطی بهترین تصمیم را می‌گیرد...
۹	ماهی بادکنکی
۹/۳۰	ماجراهای بهادر
۱۱	خدا چه آفریده؟
۱۲/۴۵	ماهی فضایی
۱۴/۰۵	گروه نجات رباتیک
۱۸/۳۰	خرس‌ها
۲۱	شجاعان

شبکه نمایش

۱۳	چندپاره از اسماعیل
۱۵	قهرمانان
۱۷	بانکوک خطرناک
۱۹	سفرهای گالیور۲
۲۱	ایستاده در غبار
۲۳	در جست‌وجوی ناکجاآباد

شبکه‌های رادیویی

۸/۱۵	قرآن: دعا خوانی و اذان چهل و دومین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم (برادران)/ پوشش زنده رشته دعا خوانی و اذان چهل و دومین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم از سالن ابن‌سینا، اصفهان
۹/۳۰	معارف: صبح روشن/مهارت تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی (تحصیلی، شغلی و ....)
۱۲	سلامت: نیم نگاه/مشکلات حرفه آتش‌نشانی
۱۳/۳۰	ایران: پلاک هشت / ویژه‌برنامه دفاع مقدس و روز بزرگداشت فرماندهان فلاحی، نامجو و فکوری
۱۴/۳۰	صبا: همپای صبا
۱۵/۱۵	فرهنگ: زیر آسمان شهر/ بررسی مباحث جامعه‌شناختی
۱۷	جوان: خط آزاد